

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
με τίτλο «Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής: Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στην
προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία»

Π Ρ Ο Κ Η Ρ Υ Ξ Η

Εκδήλωση Ενδιαφέροντος για την εισαγωγή Μεταπτυχιακών Φοιτητών
για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων επανίδρυσε και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο «Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Αγωγής: Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία» που οδηγεί στην απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στις εξής κατευθύνσεις:

1. Διδακτική των Επιστημών: Διδακτική διαχείριση της τάξης, εργαλεία ΤΠΕ, σχεδιασμός και αξιολόγηση προγραμμάτων και περιβαλλόντων μάθησης υπό το πρίσμα γνωστικών και κοινωνικοπολιτισμικών προσεγγίσεων
2. Λόγος, Τέχνες και Ετερότητα στην Εκπαίδευση
3. Κοινωνική και Συναισθηματική μάθηση.

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνονται δεκτοί 45 Μεταπτυχιακοί Φοιτητές (15 Μ. Φ. ανά κατεύθυνση) ως ακολούθως:

- Α. Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι.¹ της ημεδαπής και
- Β. Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής που έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 34, παρ. 7 του ν. 4485/2017 και της παρ. 4 του άρθρου 304 του ν. 4957/2022 (Α'141)
- Γ. Μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34, μπορούν να εγγραφούν ως υπεράριθμοι και μόνο ένας κατ' έτος ανά Π.Μ.Σ., που οργανώνεται στο Τμήμα, το οποίο είναι συναφές με τον τίτλο σπουδών και το έργο που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα.

Η επιλογή των Μεταπτυχιακών Φοιτητών πραγματοποιείται με τη συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων (άριστα 100 μονάδες):

Προαπαιτούμενα:

1. Επαρκής γνώση μιας ξένης γλώσσας, ως απαραίτητη προϋπόθεση, σε επίπεδο² που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Απαιτείται γνώση επιπέδου C1.

¹ Α.Ε.Ι.: Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.

² Το επίπεδο γλωσσομάθειας της ξένης γλώσσας αποδεικνύεται από με τους εξής τρόπους: α) Κρατικό Πιστοποιητικό του ν. 2740/1999 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του Ν. 3149/2003, β) Με πτυχίο Ξένης Γλώσσας και Φιλολογίας ή Πτυχίο Ξένων

Μοριοδοτούμενα:

1. Γραπτή εξέταση
2. Βαθμός Πτυχίου/Διπλώματος
3. Επίδοση στην Πτυχιακή/Διπλωματική Εργασία
4. Δεύτερο πτυχίο ΑΕΙ
5. Μεταπτυχιακός τίτλος (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, Μάστερ)
6. Διδακτορικό
7. Επιστημονικές δημοσιεύσεις σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά (κατά προτεραιότητα στην αγγλική) και πρακτικά συνεδρίων (κατά προτεραιότητα διεθνών).
8. Συνέντευξη από αρμόδια Επιτροπή.

Συνεκτιμώμενα:

1. Αναλυτική βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα που είναι σχετικά με το Π.Μ.Σ.
2. Γνώση δεύτερης ή και άλλης ξένης γλώσσας.
3. Συστατικές επιστολές³.
4. Επιπλέον πρόσθετα κριτήρια, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος όπως: Επαγγελματική Εμπειρία (διάρκεια και είδος), Άλλη Ερευνητική Εμπειρία.

Ο τρόπος αξιολόγησης (μοριοδότηση) των ανωτέρω κριτηρίων ανήκει στην αρμοδιότητα της Συνέλευσης του Τμήματος ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών πραγματοποιείται με τη συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΡΙΩΝ
1. Γραπτή εξέταση κατανόησης ξενόγλωσσου επιστημονικού κειμένου (εάν δεν πιστοποιείται επάρκεια με σχετικό τίτλο σπουδών)	Προαπαιτούμενο
1. Γραπτή εξέταση	
	50 (μέγιστο)
2. Συνέντευξη	
	10 (μέγιστο)
2. Γενικός βαθμός βασικού πτυχίου (από 5.00- 6.49 «καλώς»: 1 μόριο, από 6.50- 8.49 «λίαν καλώς»: 3 μόρια, από 8.50- 10.00 «άριστα»: 5 μόρια)	
	10 (μέγιστο)
4. Πτυχιακή (διπλωματική) εργασία	
	10
5. Δεύτερο πτυχίο ΑΕΙ	
	4
6. Μεταπτυχιακός τίτλος (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, Μάστερ)	
	4
7. Διδακτορικό	
	6
9. Επιστημονικές δημοσιεύσεις σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά (κατά προτεραιότητα στην αγγλική) και πρακτικά συνεδρίων (κατά προτεραιότητα διεθνών)	
	6 (μέγιστο)
Μέγιστο Σύνολο Μορίων	100

Απαραίτητη προϋπόθεση επιτυχίας είναι: η επαρκής γνώση μιας ξένης γλώσσας (κατοχή πιστοποιητικού επιπέδου πολύ καλής γνώσης/C1) ή η επιτυχής γραπτή εξέτασή της και η συγκέντρωση τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) μορίων στη γραπτή εξέταση.

Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας της ημεδαπής ή αντίστοιχο και ισότιμο σχολών της αλλοδαπής, γ) Με Πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή διδακτορικό δίπλωμα οποιουδήποτε αναγνωρισμένου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής, δ) Με Απολυτήριο τίτλο ισότιμο των ελληνικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον έχουν αποκτηθεί μετά από κανονική φοίτηση τουλάχιστον έξι ετών στην αλλοδαπή.

Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας δεν αποδεικνύει τη γνώση ξένης γλώσσας (Π.Δ. 347/2003). Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν επικυρωμένο αντίγραφο και ακριβή μετάφραση του τίτλου σπουδών βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας.

³Ο αριθμός και το είδος των συστατικών επιστολών (από μέλη ΔΕΠ, εργοδότες) καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν μέχρι και την 6^η Σεπτεμβρίου 2023 με email (gramptn@uoi.gr) στη Γραμματεία του Τμήματος τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Αίτηση υποψηφιότητας (διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο του Τμήματος: <http://ecedu.uoi.gr/>),
2. Αντίγραφο Πτυχίου και λοιπών Τίτλων (Βεβαίωση αναγνώρισης ισοτιμίας πτυχίου από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. για τους αποφοίτους Πανεπιστημίων του εξωτερικού),
3. Αντίγραφο Αναλυτικής Βαθμολογίας των προπτυχιακών μαθημάτων,
4. Αποδεικτικό γνώσης Ξένης Γλώσσας (εφόσον υπάρχει),
5. Βιογραφικό Σημείωμα,
6. Κάθε άλλο στοιχείο που κατά τη γνώμη των υποψηφίων θα συνέβαλε στη διαμόρφωση πληρέστερης άποψης για τους ίδιους (π.χ. διπλωματική εργασία, δημοσιεύσεις, κ.λπ.).

Οι υποψήφιοι θα κληθούν να εξεταστούν **σε γραπτή δοκιμασία** στα παρακάτω αντικείμενα:

A. Στο γνωστικό αντικείμενο της ειδίκευσης-κατεύθυνσης που έχουν επιλέξει.

B. Σε μία από τις εξής ξένες γλώσσες: Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική.

Η επιτυχία στην ξένη γλώσσα θεωρείται ως προαπαιτούμενο για τη συμμετοχή των υποψηφίων στις εξετάσεις των γνωστικών αντικειμένων, οι οποίες ακολουθούν χρονικά.

Οι υποψήφιοι που διαθέτουν πιστοποιητικό πολύ καλής γνώσης ξένης γλώσσας (σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΑΣΕΠ) ή είναι πτυχιούχοι Τμημάτων Πανεπιστημίων ξένων χωρών των οποίων η επίσημη γλώσσα διδασκαλίας συμπίπτει με κάποια από τις προαναφερόμενες, απαλλάσσονται της συγκεκριμένης εξέτασης. Οι αλλοδαποί υποψήφιοι οφείλουν να εξετασθούν στην ελληνική γλώσσα ή να προσκομίσουν Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας της ελληνικής.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής των αιτήσεων θα γνωστοποιηθούν οι ακριβείς ημερομηνίες των γραπτών δοκιμασιών στην ξένη γλώσσα και το γνωστικό αντικείμενο της ειδίκευσης/κατεύθυνσης. Τέλος, οι επιτυχόντες των γραπτών εξετάσεων οφείλουν να προσέλθουν και σε προφορική συνέντευξη.

Οι εξετάσεις θα πραγματοποιηθούν ως εξής: Δευτέρα 18 Σεπτεμβρίου 2023 εξέταση ξένης γλώσσας, Τετάρτη 20 Σεπτεμβρίου 2023 εξέταση μαθήματος 1^{ης} κατεύθυνσης και συνέντευξη των υποψηφίων, Πέμπτη 21 Σεπτεμβρίου 2023 εξέταση μαθήματος 2^{ης} και 3^{ης} κατεύθυνσης και συνέντευξη των υποψηφίων.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Γραμματεία του Τμήματος (τηλ: 26510-07468 και 26510-09069 Μεταβατικό Κτίριο, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τ.Κ. 45110 Ιωάννινα), ή στην ηλεκτρονική σελίδα του Τμήματος (<http://ecedu.uoi.gr/>), όπου υπάρχει και ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ- ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1^Η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

1. Διδακτική των Επιστημών: Διδακτική διαχείριση της τάξης, εργαλεία ΤΠΕ, σχεδιασμός και αξιολόγηση προγραμμάτων και περιβαλλόντων μάθησης υπό το πρίσμα γνωστικών και κοινωνικοπολιτισμικών προσεγγίσεων

Εξεταστέα Ύλη

- Θεωρίες Μάθησης με έμφαση στις Φυσικές Επιστήμες, τα Μαθηματικά και τις Νέες Τεχνολογίες
- Διδακτικές Προσεγγίσεις των θετικών Επιστημών στα Μαθηματικά και τις Φυσικές Επιστήμες στην προσχολική και πρωτο-σχολική Εκπαίδευση
- Οργάνωση μαθησιακών περιβαλλόντων και σχεδιασμός διδακτικών σεναρίων στις Φυσικές Επιστήμες, τα Μαθηματικά και τις Νέες Τεχνολογίες - Μάθηση από Απόσταση
- Μαθητοκεντρικός Σχεδιασμός

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

1. Παγγέ, Π. (2008). Εκπαιδευτική Τεχνολογία. Ιωάννινα: Θεοδωρίδης
2. Πλακίτση, Κ. (2008). Διδακτική των φυσικών επιστημών στην προσχολική και στην πρώτη σχολική ηλικία: Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές. Αθήνα: Πατάκης.
3. Τζεκάκη, Μ. (2007). Μικρά Παιδιά, Μεγάλα Μαθηματικά Νοήματα: προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. Αθήνα: Gutenberg
4. Jacobsen, D., Eggen, P., Kauchak, D. (2009). Μέθοδοι Διδασκαλίας. Ενίσχυση της μάθησης των παιδιών από το Νηπιαγωγείο έως το Λύκειο. Αθήνα: Διάδραση. (Επιστ. Επιμέλεια: Μαρία Σακελλαρίου & Μάνος Κόνσολας)

2^Η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

Λόγος, Τέχνες και Ετερότητα στην Εκπαίδευση

Εξεταστέα Ύλη

- Νεοελληνική Λογοτεχνία (19ος, 20ός αι.): σταθμοί και σημαντικοί εκπρόσωποί της, κύριες λογοτεχνικές σχολές-γενιές και διακριτικά χαρακτηριστικά τους (σε συσχέτισμό με τα ιστορικά-κοινωνικά-ιδεολογικά συμφραζόμενα).
- Επικοινωνιακή προσέγγιση και γλωσσική διδασκαλία
- Η καλλιέργεια των γλωσσικών δεξιοτήτων
- Ιστορία της Τέχνης
- Διάρθρωση και φιλοσοφική επισκόπηση της Μουσικής Παιδαγωγικής
- Μουσικοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις, μουσική και κίνηση, τραγούδι και ακρόαση στην προσχολική ηλικία
- Ανισότητες και κοινωνική κατασκευή της πραγματικότητας
- Αρχές-Αξιώματα, Θεμελιώδεις έννοιες της Διαπολιτισμικής θεωρίας
- Ενδυναμωτική εκπαίδευση, Διαμεσολάβηση και Διγλωσσία σε μία κοινωνία της ετερότητας.

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

1. Gombrich E. H. (2001). *Το χρονικό της Τέχνης*. Αθήνα: ΜΙΕΤ. (Σελίδες: 247-267, 287-323, 499-533, 535-555)
2. Πολίτης, Λ. (2014: 21η ανατύπ., 1978). *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, σελ.138-151, 200-και 207, 227-235, 280-311 (αρχή),

333-348, 353-354 (αρχή), 355-362. [Σημειώνεται ότι οι σελίδες στις διαφορετικές ανατυπώσεις του βιβλίου είναι ίδιες].

3. Ράπτης, Θ. (2015). *Μουσική Παιδαγωγική. Μια συστηματική προσέγγιση. Με εφαρμογές για την προσχολική ηλικία*. Αθήνα: Orpheus. (Σελίδες: 21-35, 74-87, 122-166, 191-211)
4. Στεργίου, Λ. & Σιμόπουλος, Γ. (2019). *Μετά το κοντέινερ. Διαπολιτισμική ματιά στην εκπαίδευση προσφύγων*. Αθήνα: Gutenberg (Σελίδες: 29-55, 80-101, 169-177, 181-260)
5. Τσιτσανούδη – Μαλλίδη, Ν. (Επιμ.). (2013). *Γλώσσα και Σύγχρονη_ (πρωτο)σχολική εκπαίδευση – Επίκαιρες προκλήσεις και προοπτικές*. Αθήνα: Gutenberg. (Σελίδες: 25-46, 119-172, 175-233)

3^η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

Κοινωνική και συναισθηματική μάθηση

Εξεταστέα Ύλη

- Στάσεις
- Στερεότυπα, Προκαταλήψεις και Διακρίσεις
- Ομάδες και Άτομα
- Εισαγωγή: Οι αιτίες της συμπεριφοράς και τα κίνητρα
- Η ψυχαναλυτική θεωρία των κινήτρων
- Ανθρωπιστικές θεωρίες: Rogers και Maslow
- Συμπεριφορικές θεωρίες κινήτρων
- Ψυχολογικές ανάγκες ως κίνητρα
- Γνωστική - Ψυχαναλυτική Προσέγγιση Μαθησιακών - Αναπτυξιακών Διαταραχών διά μέσου του Παιδικού Σχεδίου
- Διαταραχή στο Φάσμα του Αυτισμού και Παιδικό Σχέδιο
- Ψυχοκινητικότητα και Παιδικό Ιχνογράφημα: η χρήση του Goodenough-Harris Drawing Test στα ελληνικά - Πιλοτική χορήγηση σε 30 περιπτώσεις παιδιών προσχολικής ηλικίας
- Κινητική Ανάπτυξη, Γραφοκινητική δεξιότητα και ανίχνευση δυσκολιών κινητικής απόδοσης.
- Η εξέλιξη των κοινωνικοσυναισθηματικών, αναπτυξιακών ικανοτήτων βρεφών, νηπίων, παιδιών πρώτης και μέσης παιδικής ηλικίας
- Θεωρίες κοινωνικοσυναισθηματικής ανάπτυξης των παιδιών
- Ψυχοκοινωνική επάρκεια

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

1. Baron, R., Branscombe, N.R., & Byrne, D. (2013). *Κοινωνική Ψυχολογία*. Αθήνα: Ίων.
2. Κουρμούση, Ν., & Κούτρας, Β. (2013). *Προγράμματα Προαγωγής Ψυχικής Υγείας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*. Εκδ. Σοκόλη-Κουλεδάκη.
3. Κωσταρίδου - Ευκλείδη, Α. (2012). *Ψυχολογία Κινήτρων*. Αθήνα: Πεδίο.
4. Σαρρής, Δ. (Επιστημονική επιμέλεια, 2020). *Μαθησιακές Δυσκολίες-Αναπτυξιακές Διαταραχές: Ο ρόλος του παιδικού σχεδίου και της ψυχοκινητικότητας παιδιών με και χωρίς τυπική ανάπτυξη*. Αθήνα: Πεδίο.